

Mottagare
Regionstyrelsen

Information. Rapportering Internationell strategi och EU

Förslag till beslut

- Regionstyrelsen beslutar att godkänna informationen.

Sammanfattning

I enlighet med *Arbetsgång för Region Gotlands övergripande internationella och EU-relaterade ärenden* (RS 2018/454) redovisas här:

- Reserapport:
  - Region Gotlands besök i Bryssel, Belgien, den 9-11 oktober 2023
  - OWHC regionalt möte den 11-13 oktober 2023, i Brügge, Belgien
  - UBC årsmöte den 24-27 oktober 2023, i Palanga, Litauen
  - CPMR årsmöte, den 15-17 november 2023, i Saint-Malo, Frankrike
  - Hansan Höstkommissionen den 24-25 november 2023, Gdansk, Polen
- Inkomna inbjudningar till internationella konferenser och möten i Sverige och utomlands
- Övriga händelser och beslut i de prioriterade internationella nätverken
  - Värdskap under Forum för EU:s strategi för Östersjöregionen den 29 oktober 2024
  - Lägesrapport projektsamarbete med Grekland och Kroatien och OECD om öars utveckling
  - Rapporter från Gammalsvenskby

Arbetsgången för Region Gotlands övergripande internationella och EU-relaterade ärenden syftar till att förtydliga Region Gotlands internationella synlighet och engagemang i organisationer och nätverk på en övergripande strategisk nivå.

Reserapporter

Reserapporterna nedan baseras på resenärernas egna redovisningar.

<p><i>Deltagare (namn, befattning, avdelning, förvaltning)</i></p> <p>RSAU: Meit Fohlin, Andreas Unger, Filip Reinhag, Oscar Lindster, Eva Ahlin, Johan Malmros, Saga Carlgren</p> <p>Stefan Persson, Lina Holmgren, Annette Glover, Roland Engkvist, regionala utvecklingsavdelningen RSF</p>
<p><i>Möte, datum, plats, eventuell länk</i></p> <p>Region Gotlands besök i Bryssel den 9-11 oktober 2023 Bryssel, Belgien.</p>
<p><i>Nätverk/sammanhang</i></p> <p>Stockholmsregionens Europakontor, Bryssel</p>
<p><i>Finansiering (t.ex. EU projekt, extern finansiering, stöd internationella strategin)</i></p> <p>Ej aktuellt.</p>
<p><i>Beskrivning</i></p> <p>En delegation bestående av ledamöter i RSAU och tjänstepersoner från Regionala utvecklingsavdelningen besökte den 9-11 oktober EU-institutioner, Stockholmsregionens Europakontor och andra ö-regioner i Bryssel. Besöket sammanföll med <u>European Week of Regions and Cities</u>. Besöket genomfördes för att:</p> <ul style="list-style-type: none">
- förmedla Gotlands budskap i aktuella EU-frågor av vikt för Gotland
- få en gemensam aktuell bild av beslutsfattande i aktuella EU-frågor av vikt för Gotland;
- bygga och stärka relationer med andra ledande företrädare för ö-regioner;
- lära av andra ö-regioners arbete för att ta tillvara öars intressen på en europeisk nivå. <p>Region Gotland genomförde även besöket som en del i arbetet med att ta sig an några av rekommendationerna i OECD Territorial Review Gotland 2022:</p> <ul style="list-style-type: none">
- anta en mer framtidsinriktad strategi för att utforska vilka konsekvenser olika beslut som ligger utanför regionala myndigheters kontroll kan få;
- förbättra Gotlands förmåga att finansiera sina regionala utvecklingsprioriteringar
- stärka den vertikala samordningen för att se till att Gotlands särdrag återspeglas i strategier på nationell nivå som i en förlängning kan leda till en utveckling av en ”ö-säkrad” politik. <p>Det händer mycket på EU-nivån 2024. Under 2024 äger val till EU-parlamentet rum och medlemsländerna ska utse nya kommissionärer. En ny</p>

kommission och ett nytt parlament och ministerrådet ska anta inriktningen för perioden 2025-2028.

2024 genomför EU även en halvtidsutvärdering av sammanhållningspolitiken för perioden 2021-2027. Debatten har börjat om sammanhållningspolitikens framtid för perioden efter 2027. Det är därför en lämplig tid för regionerna i EU och för Gotland att signalera ståndpunkter kring sammanhållningspolitiken. Debatten pågår i de nätverk som Region Gotland är medlem i. Resan till Bryssel var ett led i att signalera gotländska ståndpunkter.

Regionala utvecklingsutskottet kommer att följa upp Brysselbesöket under 2024 med en fördjupad tematisk diskussion om strategiskt prioriterade frågor och ståndpunkter som Region Gotland ska driva i sitt arbete på EU-nivå.

Bilaga 1 Besöksprogrammet

Bilaga 2 Presentation av besöket och reflektioner

Reserapport

<p><i>Deltagare (namn, befattning, avdelning, förvaltning)</i></p> <p>Meit Fohlin, regionstyrelsens ordförande</p> <p>Louise Hoffman Borgö, världsarvsstrateg SBF</p> <p>Roland Engkvist, EU-samordnare och internationell strateg, regionstyrelseförvaltningen</p>
<p><i>Möte, datum, plats, eventuell länk</i></p> <p>Regional konferens i OWHC-nätverket för Nordamerika och Västeuropa, den 11-13 oktober 2023 i Brügge, Belgien. “CLIMATE CHANGE AND HERITAGE – MITIGATING THE CHALLENGES FOR KEEPING OUR CITIES LIVABLE SPACES”.</p> <p><u>Regional Conference 2023 for Northwest Europe and North America in Bruges/Belgium - Organization of World Heritage Cities (ovpm.org)</u></p>
<p><i>Nätverk/sammanhang</i></p> <p>Organisation of World Heritage Cities OWHC</p>
<p><i>Finansiering (t.ex. EU projekt, extern finansiering, stöd internationella strategin)</i></p> <p>Ej aktuellt</p>
<p><i>Beskrivning</i></p> <p><i>Bild 1. Brügges borgmästare, Dirk De fauw, hälsade alla välkomna till konferensen i stadsbuset</i></p> <p>Torsdag den 12 oktober 2023</p> <p>Dagen ägnades åt två inspirationstalare och därefter fokus på värdstaden Brügge och utmaningarna för dess kulturarv, med olika laboratorier där alla</p>

deltagare tillfrågades om sina erfarenheter inom kulturarvsområdet med en fokus på klimatförändringseffekter.

Matthias Ripp, kulturarvssamordnare i Regensburg, gav konferensens tema en inramning. ”När klimat och kulturarv kommer på tal handlar det för det mesta om fukt, hetta, översvämningar. Det är relevanta frågor att ställa. Men vi behöver fokusera på de kvaliteter som kulturarvet har att bidra med i att bekämpa klimatförändringarna.”

Ett exempel på det är användning av lågteknologiska lösningar för att kyla byggnader. Det handlar även om att kombinera lösningar för mobilitet i kulturarvsmiljöer som även ger en känsla för platsen.

Först ut att inspirera var **Graham Bell**, chef för [Cultura Trust](#) i Storbritannien. Cultura Trust arbetar med förnyelse och utveckling av plaster i känsliga kulturarvsmiljöer. Han konstaterade inledningsvis att fokus ofta är på besökare mer än på invånare i utveckling av kulturarvskärnor. Cultura Trust vänder på det och utgår alltid från invånarna och de som berörs dagligen. Socialt deltagande och medskapande är kännetecknen för arbetet. Den oro som Graham Bell hade handlade mer om policy. Exempelvis saknas begreppet kulturarv i vokabulären i EU:s gröna giv. Han sa även ”We operate in silos through our policies”.

Graham Bell menade att en underskattad framgångsfaktor för omställning är glädje, att upptäcka glädjen i att agera tillsammans.

Nästa talare var **Michiel van Balen** från fastighetsbolaget Miss Miagi i Leuven. Det här anförandet var det många som kom tillbaka till i utvärderingen. Företaget arbetar med platsutveckling och omvandling i kulturarvsmiljöer. Framgångsfaktorn handlar om tillit. Det tar tid att etablera tillit med boende och invånare innan arbetet kan sätta igång i ett område. Det gör även att kostnadsnivån blir högre. Metodiken för att nå de närmast berörda utgår från Öppet Hus för alla berörda och många möten. Det går inte alltid att få med sig alla, men det viktiga är att visa att det som de invänder kring har blivit mottaget och hanterat på ett seriöst sätt. Den viktigaste framgångsfaktorn som Michiel van Balen förmedlade var att det mest hållbara som finns är att återanvända byggnader.

Under eftermiddagen delades gruppen upp och fick besöka olika miljöer. En stor utmaning för Brügge är att det finns många byggnader som tidigare haft en religiös betydelse, men att verksamheterna har försvunnit eller håller på att försvinna. Det uppstår då ett behov av att tänka kring vad byggnaderna skulle kunna användas till framgent.

En sådan miljö är Béguinage, ett område som uppstod redan under 1600-talet och som sedan dess har bebotts av enbart kristna praktiserande kvinnor (ej nunnor) och sedan 1925 av nunnor. Nu håller nunnorna på att bli äldre

och andra grupper av kvinnor har börjat flytta in, inte nödvändigtvis troende eller religiösa, men kvinnor som söker sig dit för att få lugn och känna sig trygga.

Bild 2. Béguinage är en kulturklassad stadsdel som är avskärmad från övriga delar av stadsrummet.

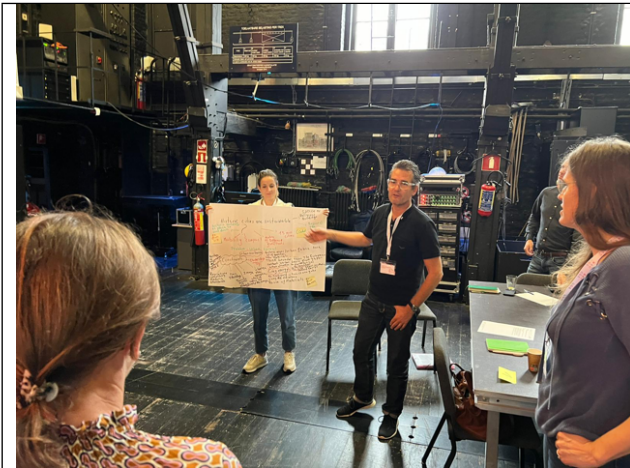
Det finns även ett fastighetsunderhåll av kvarteret som staden ansvarar för och kostnaden för de boende är subventionerad. Utmaningen består i att kvarteret behöver gå in i en ny fas när nunnorna lämnar inom några år.

Gruppdiskussionen landade i att ta tillvara det historiska arbetet med avskildhet, en kvalitet som det förefaller finnas en god uppslutning kring. Parallellt behöver staden arbeta vidare med att utveckla området med möjlighet för fler att röra sig där, såsom grannar från närliggande kvarter och besökare. Därtill involvera de kvinnor som nu har flyttat in och fundera tillsammans med dem över om det enbart ska vara kvinnor som bebor kvarteret, eller även män och barn.

Stadens roll som ekonomisk garant och uthålligheten var en fråga som det var svårt att få klarhet kring då inga fastighetsekonomer var med. I direkt anslutning till gruppövningen så invigde emellertid borgmästaren en del av kvarteret som restaurerats. Invigningen samordnades med OWHC:s konferens.

Fredag den 13 oktober

Förmiddagen ägnades åt att grupparbeten kring omställning, social inkludering och hållbarhet i kulturarvsstäder. En stor utmaning som samtliga städer har är att många invånare vill installera solpaneler. Även om det finns ett intresse hos de boende att samtala om omställning så är det ofta just solpaneler som de först vill få ordnat med.

Bild 3. Grupparbete kring hur stadsplanerare och kulturarvsstrateger kan inkludera medborgare i klimat- och energiomställning i kulturarvmiljöer.

Under eftermiddagen var det studiebesök på ett område som håller på att omvandlas mitt i den gamla stadskärnan i Brügge. Området hade tidigare varit en skola som uppfördes på 1980-talet, men som nu omvandlas till ett museum med gemensam trädgård för boende. Omvandlingen innebär att ett område som tidigare varit avskärmat med endast några få ingångar, nu kommer bli ett mer öppet område med olika kategorier besökare som ska samsas på en begränsad yta med boende. Staden Brügge har lagt ner enorma resurser på att ta fram en plan i en omfattande dialog med boende och berörda invånare.

Reflektion: Hela konferensen och Brügge som case är intressant för Visbys världsarv. I Brügge är fokus inriktat mot att tillgängliggöra miljöer genom omvandling eller återanvändning. Det handlar om att öppna in till områden som tidigare varit avskärmade. Detta sker långsamt men säkert där medborgardialogen är ett tidskrävande men även framgångsrik faktor för utveckling av sitt världsarv.

Reserapport

<p><i>Deltagare (namn, befattning, avdelning, förvaltning)</i></p> <p>Meit Fohlin, (S) regionstyrelsen ordförande</p> <p>Håkan Onsjö, (M) av regionfullmäktige utsedd förtroendevald representant i UBC</p> <p>Roland Engkvist, tjänsteperson regionstyrelseförvaltningen</p>
<p><i>Möte, datum, plats, eventuell länk</i></p> <p><u>XVII UBC General Conference in Palanga – Union of the Baltic Cities</u></p> <p>Den 24-27 oktober 2023, i Palanga, Litauen.</p>
<p><i>Nätverk/sammanhang</i></p> <p>Union of Baltic Cities <u>Union of the Baltic Cities (ubc.net)</u></p>
<p><i>Finansiering (t.ex. EU projekt, extern finansiering, stöd internationella strategin)</i></p> <p>Ej aktuellt</p>
<p><i>Beskrivning</i></p> <p>Konferensen tema: Baltic Sea cities supporting Ukraine</p> <p><u>24 oktober 2023 parallella seminarier</u></p> <p><i>Paulina Szewczyk</i> från UBC Planning Cities Commission och <i>Kaspars Vārpiņš</i> från UBC Safe Cities Commission introducerade arbetsateljéns tema: Civil protection and urban planning.</p> <p><i>Igor Stashkevych</i>, city council secretary i Kramtorsk i Ukraina, berättade om nuläget i sin stad med förstörda byggnader, varav 445 flerfamiljshus, 1218 enfamiljshus och mängder av andra byggnader.</p> <p>Han visade bilder före och efter den 24 februari 2022, där det framgår hur stadsrummet fullkomligt förändrats. Hela centrala stadsrummet fördärvades i juni 2023.</p> <p>En annan händelse inträffade den 8 april 2022. Centralstationen bombades. Staden arbetade hela dagen för att ta hand om de drabbade vid centralstationen, ca 4000 chockade och över 100 dödade.</p>

Bild. Igor Stashkevych, Kramatorsk med tolk Tereza Kutepova

Man har tillskapat ett emergency centre till vilket alla kan vända sig för att få hjälp. Det finns en mobil app, eKramatorsk, som ger information direkt till medborgare.

Det finns 27 skyddande byggnationer i armerad betong som står på olika ställen i stadsrummet där människor rör sig, för tillfälligt skydd vid bombardemang.

Därefter berättade vice borgmästaren i Cherson, **Vitalii Bielobrov**, om hur hans stad arbetar med att skydda sina medborgare och hur det påverkar stadsplaneringen.

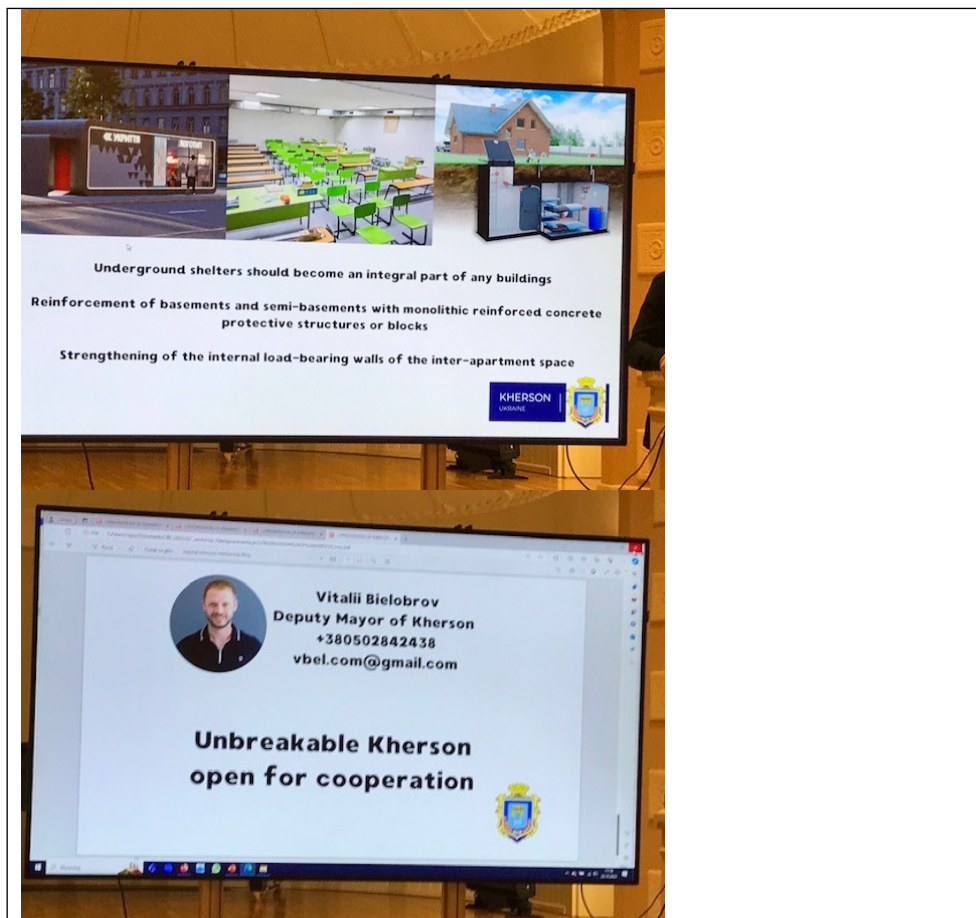
Han har tre vägledande frågor:

hur överlever vi?

hur kan framtidens uppbyggnad fungera?

hur stärka samarbetet med stadsplanerare framgent?

Den 24 februari 2022 innebar nya sätt att interagera med medborgarna. Det handlar sedan dess om att lära och träna på regler för säkerhet. Staden har utformat säkra områden för barns lek. I befintliga byggnader har det skett en anpassning av källare så att de fungerar som skyddsrum.

Bilder. Några åtgärder som Cherson vidtagit och invit till samarbete.

Cherson arbetar därtill med internationella experter kring frågor om säkerhet och återuppbyggnadsplaner. Staden uppdaterar regelbundet data kring fördärvade byggnader. Mycket av arbetet handlar om att omvandla befintliga byggnader till säkra byggnader. Med dubbla väggar, förstärkt betong och bärande väggar.

Reflektion: Båda anförandena underströk att stadsplanering och säkerhet är existentiella frågor om att bevara sin rätt att leva.

Efter borgmästarna talade en representant från organisationen Association of Ukrainian Cities, som ger stöd och vägledning till ansvariga i städer i Ukraina. Enligt representanten kan de lokala företrädarna i Ukraina ha bristande kompetens att hantera effekterna av kriget, eller så saknas det finansiering. Representanten visade exempel på tillfälliga vattenförsörjningsalternativ. Vatten har blivit ett mål för ryska attacker.

"Poisoned and contaminated water is also a weapon"

Workshop:en fortsatte med gruppdiskussioner. I gruppen som diskuterade samarbete mellan stadsplanerare och beredskapsstrateger kom följande idéer upp: arbeta kontinuerligt med gemensamma riskbedömningar (vilket görs i Cherson och Kramatorsk), finn former för dialogbaserad medborgarträning

kring säkerhet i stadsrummen, utforma trygga platser i stadsrummet som uppmuntrar till mänskliga möten under alla dygnets timmar, ta fram samordnade riktlinjer på EU-nivå och nationell och regional och lokal nivå.

I en annan grupp konstaterades att det är bra att UBC kan tänka utöka sitt område till att inkludera Ukraina. Viktigt för att just i INC har vi många länder som verkligen vet vad närhet till Ryssland innebär. Ingenstans finns samma förståelse. Vi pratade om vikten av att nu i Ukraina inte ”bara” tänka bygga upp samma utan tänka framtidens städer och EU-standarder. Viktigt att bidra till att koppla ihop kompetenser som både finns inom Ukraina och utanför så att det blir möjligt. Kanske erbjuda internships som utvecklar kunskaper.

Dag 2 den 25 oktober med seminarier och plenum

Förmiddagen ägnades åt seminarier.

Cultural Pearls är ett projekt som finns inom ramen för Baltic Sea Region programme. Programmet handlar om hur man via utveckling av kulturella projekt i samhället bygger motståndskraft och resiliens också i relation till möjliga hot. Projekt som bygger på sociala nätverk och relationer i det mest lokala omlandet bygger tilltro, kommunikation och känsla av sammanhang. Deltagande i lokal utveckling ger ökad trygghet och skapar motståndskraft när kris kommer.

Cultural Pearls project är en tävling där man får en titel, ett program, en implementeringsfas och ett nätverk. Små och medelstora städer kan delta eller en region. Huvudstäder är inte aktuella för det här programmet. Man söker, går in i en utvecklingsplan på typ 3 månader, där man får stöd och utbildning, sedan kommer en internationell grupp och väljer ut de bästa. Projekt finansieras fullt ut.

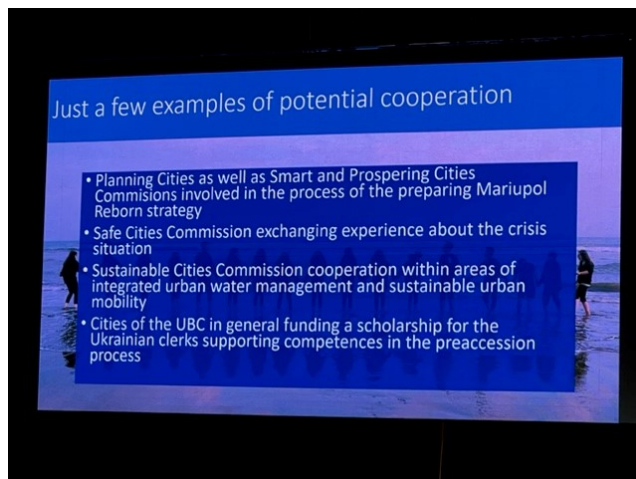
Ordförande **Mantas Jurgutis**, Kaunas, betonade i sitt anförande solidaritet med Ukraina och vårt gemensamma öde i Östersjöregionen, ett öde som består i en mångfald men med gemensamma utmaningar. Ukrainas ambassadör i Litauen, **Petro Beshta**, tackade alla städer för stödet och signalerade Ukrainas ambition att bli medlem av EU och NATO.

Ett antal städers representanter berättade om hur de stöttar ukrainska flyktingar i sina egna städer och hur de upprätthåller stödlinjer till vänorter i Ukraina eller har påbörjat nya samarbeten med ukrainska städer. De ukrainska flyktingarnas ankomst har medfört att flera städer i UBC-nätverket har behövt utveckla offentliga tjänster och rutiner för flyktingmottagande och integration. Somliga städer, såsom Greifswald, har byggt vidare på sina erfarenheter av flyktingarna som kom från Syrien 2015. Det som utmärkte Greifswalds anförande var betoningen på fritidsaktiviteter och kultur för barn och unga. Det arbetet drivs av frivilliga i samarbete med staden.

Bild. Meit Fohlin höll ett anförande om Gotlands långvariga samarbete med Gammalsvenskby (se presentationen bifogad Bilaga 3).

Reflektion: Det som utmärker Gotland/Visby i förhållande till övriga städer på konferensen är långvarigheten i samarbetet med Gammalsvenskby i Ukraina och de historiska banden mellan Gotland och Gammalsvenskby. De gemensamma projekten som ICLD har finansierat har betytt mycket för att bygga personliga relationer och tillit. Det senare utgör en avgörande faktor för en effektiv och transparent distribution av förnödenheter på plats i Gammalsvenskby. Så länge kriget pågår och Gammalsvenskby ligger nära frontlinjen, kommer fokus behöva vara på förnödenheter till dem som fortfarande bor kvar i Gammalsvenskby. Samtidigt finns det behov av att fundera över framtiden och hur den tillit och de sociala banden med Gammalsvenskby skulle kunna omsättas i återuppbyggnaden. Vårt medlemskap i UBC-nätverket kan i det avseendet få ökad betydelse, då samarbete med andra UBC-städer kan bidra med fler möjligheter.

Bild. Exempel på potentiella samarbeten i UBC:s arbetskommissioner kring att hjälpa Ukraina.

Dag 3 den 26 oktober Generalförsamlingsmötet

Mötet avlöpte enligt dagordningen. **Mantas Jurgutis**, Kaunas, omvaldes till ordförande.

Elina Rantanen, Åbo, och **Piotr Grzeleak**, Gdansk, omvaldes som vice ordförande. **Malin Lauber**, Växjö, nyval som vice ordförande.

Jørgen H. Kristiansen från Kristiansand i Norge, som varit medlem av styrelsen under 16 år, avtackades i samband med att han valt att lämna sitt uppdrag. Han ställde frågan *Är UBC relevant?* Han besvarade frågan själv: ”De senaste 2-3 åren har UBC blivit mer relevant än någonsin.” Kristiansen menade att han nu såg samma uppenbara relevans av UBC som han sett för nätverket när det bildades på 1990-talet efter Berlinmurens fall. Han förordade att ukrainska medlemmar bör bli mer än associerade medlemmar i UBC-nätverket.

Nästa generalförsamling äger rum 2025, förmodligen i Vasa och i Umeå.

Bild. Några svenska städers politiska representanter på generalförsamlingen.

Från vänster: Jimmy Nordengren (C), kommunalråd Örebro kommun, Per-Åke Fredriksson (L), kommunfullmäktiges ordförande i Gävle kommun, Daniel Smirat (S), kommunfullmäktiges ordförande i Luleå kommun, Malin Lauber (S), kommunstyrelsens ordförande i Växjö kommun, Håkan Onsjö (M), Region Gotland, John Erik Jansson (C), kommunstyrelsens ordförande Söderhamns kommun.

Reflektion: Palangas värdskap var mycket generöst med varierande musikaliska inslag i samtliga delar av programmet och besök på två muséer. Det gav deltagarna utrymme att få en känsla för platsens historia och samtid.

Reserapport

<p><i>Deltagare (namn, befattning, avdelning, förvaltning)</i></p> <p>Filip REINHAG, regionråd</p> <p>Roland ENKQVIST, EU-samordnare RSF</p>
<p><i>Möte, datum, plats, eventuell länk</i></p> <p>CPMR General Assembly den 15-18 oktober 2023, Sain-Malo, Frankrike</p> <p>51st General Assembly   CPMR is 50</p>
<p><i>Nätverk/sammanhang</i></p> <p>Conference of Peripheral and Maritime Regions (CPMR)</p>
<p><i>Finansiering (t.ex. EU projekt, extern finansiering, stöd internationella strategin)</i></p> <p>Egen finansiering</p>
<p><i>Beskrivning</i></p> <p>Onsdag den 15/11 2023 Seminarium ”marine Renewable Energies”</p> <p>Daniel CUEFF, borgmästare i Languoet, Frankrike, inledde med att berätta om hur hans kommun och Bretagne satsar på förnyelsebara maritima energikällor inom ramen för europeiska samarbeten och i dialogen med kommissionen. Vindkraftens utbyggnad stöter på motstånd hos lokalbefolkningen. CUEFF ansåg att det finns en risk är därmed att vindkraften byggs ut i andra delar än i Europa och att Europa därmed hamnar i ett nytt energiberoende.</p> <p>Riccardo Renado WILLIAMS, från EU-kommissionen, berättade om off-shore. EU:s offshorstrategi antogs i slutet av 2020. Den bygger på tre delar: maritim planering; nät och marknadsramverk; industrivärdekedjor och FoU. Medlemsländerna har utlovat expansion från målet om 111 GW 2030 till 317 GW till 2050.</p> <p>28-29 november kommer kommissionen att presentera TEN-E korridorerna vid ett möte i Bryssel. Kopplingen mellan fastlandet via Gotland till Lettland finns med på de kartor som WILLIAMS visade på seminariet.</p> <p>Hamnchefen Christophe CHABERT i Brest, Frankrike, berättade om de krav på omfattande investeringar i former av terminaler och kajer som följer av vindkraftens utbyggnad till havs och att det i sin tur inverkar på den befintliga industriverksamheten och övriga hamnverksamheter i hamnområdet. CHABERT efterlyste mer samarbete mellan hamnar för att säkerställa konkurrenskraften.</p>

Framtidsdiskussion om utmaningar

I seminariet bidrog flera regioner i panelen med sina erfarenheter.

Samtliga regioner som uttalade sig informerade om att de har strategier och arbete igång, men de sa även att det är mycket svårt att nå målen till utsatta datum.

Sarri NURRO från Österbotten betonade energiresiliens med tanke på den ryska aggressionen. Östersjön är grund vilket förvisso underlättar för en utbyggnad av havsbaserad vindkraft. Flaskhalsarna handlar om tillgången till råmaterial och ingenjörskompetens.

RAMON LOPEZ från Spanien, betonade vågkraftsindustrin och behovet av stöd till industriutvecklarna.

Hannelore MAELFAIT, Region Västflandern, betonade gränsöverskridande samarbete mellan hamnar och regioner, då det finns många intressenter som ska samsas om havet, och livscykelperspektiv på vindkraftsparker.

CUEFF sammanfattade diskussionen med: kapitalisering, delning av elektricitet med kablar mellan länderna, vikten av havsplanering. CUEFF menade att den mest brännande frågan att ställa är: i vad mån vi kan privatisera våra havsområden? Han besvarade den delvis själv genom att påminna om governance, vad EU-samarbetet är och att regionerna har en roll i EU-samarbetet.

Efter en kaffepaus fortsatt diskussionerna om marina förnyelsebara energikällor med fler regionala röster.

Sergio ARJONA från Andalusien, underströk utmaningar med invånarnas inställning. ”Jag tror det handlar om kunskaper, att förstå vad man pratar om och varför”. Han efterlyste även mer av kartläggning av effekterna av vindkraftsparkerna på biologisk mångfald och försvaret.

Jena-Pierre CHABRIAT, la Réunion, framhöll sin ös fullständiga energisulering och den höga andelen fossilbränsle i transportarbetet: mobilitet står för 75% av energiberoendet idag, och det är helt baserat på fossila bränslen. La Réunion satsar därför på energiberoende med havsbaserad vindkraft, solenergi och vattenkraft. Man ämnar etablera en flytande havsbaserad vindkraftspark med en effekt på 200-400 Mw. och producera vätgas för maritima transporter. Bergvärme är ytterligare en källa.

Gurvan ALLIGAND, Region Bretagne, återom till governance och berättade hur Region Bretagne arbetar med att samla planeringsaktörer från privat och offentlig sektor för att identifiera vilka zoner som är möjliga att använda för havsbaserad vindkraft. De diskuterar alla frågor kring avstånd

och teknikalternativ och kompetenskrav och därtill olika intressenters bevekelsegrunder för användning.

Xavier GUILLOU, DG MARE, betonade att Europa har expertis för att genomföra satsningar på havsbaserad vindkraft. EU-strategin understryker samarbete i havszoner.

En avslutande fråga till DG MARE var vilka förväntningar som finns från kommissionen på aktörernas samarbete?

Svar: intresse för frågan och att involvera olika aktörer i processen. Det är en komplex process.

Efter lunchen arrangerade CPMR:s arbetsgrupper egna seminarier. Vi deltog på Cohesion working group.

Working group Cohesion policy

I det här seminariet talades det mycket om Strategic Technologies for Europe Platform ("STEP"). Syftet med detta initiativ är att stärka Europas självständighet genom att minska dess beroende av strategisk teknik, förbättra dess konkurrenskraft, främja lika villkor på den inre marknaden för investeringar, och främja tillgången till kvalitetsjobb. Problemet som deltagarna lyfta upp var att diskussionen nu handlar mycket om *hur* EU kan överföra medel från sammanhållningspolitiken till STEP. Deltagarna menade att frågan borde vara: till *vad* överför man medel?

Vad kommer då Ministerrådet att göra när det gäller budget framåt? Då flera regeringar ej vill ha en budgetökning, så återstår en diskussion kring användning av befintliga medel. Diskussionen om budget handlar i nuläget mycket om Ukraina.

Vad betyder då det för sammanhållningspolitikens framtid?

Det finns en tendens att använda SHP till olika syften. Även till att åtgärda kortsiktiga problem.

När missions används, då finns det sällan en tydlig länk till SHP:en.

Ur regionernas perspektiv, handlar det därför om att ett "Best case scenario" omfattar:

- Platsbaserad utveckling
- Subsidiaritet och flernivåsamverkan
- Delad management och partnerskapsöverenskommelser
- Tillräcklig budget
- Tydligt ramverk

I diskussionen refererade några deltagare till att Europeiska Investeringsbanken (EIB) har gjort en studie om effekter och funnit att när investeringar görs av regionala myndigheter blir effekterna mer långvariga än om de görs av nationella myndigheter.

Ett medskick från arbetsgruppen till alla regioner var att EU-kommissionen förstår problematiken, men kommissionen behöver få in idéer. Det är svårt att sitta i Bryssel och komma på idéer.

Närvarande deltagare i salen tog upp frågor om förenkling av SHP verkligen medfört några upplevda effekter och oro för framtida budgetnivåer.

Torsdag den 16 november 2023

Förmiddagen hade de geografiska kommissionerna sina möten. Region Gotland är medlem i Island Commission och i Baltic Sea Commission.

Island Commission

Pedro FARIA E CASTRO, Azorerna, interrimsordförande i Island Commission, välkomnade alla.

Därefter följde ett panelsamtal om var vi står i frågor som rör öars utveckling och vad vi kan göra i nuläget för att ta frågorna framåt. Regionerna kom in på betydelsen av att ta tillvara den rapport som EU-parlamentet tagit fram, vikten av att samarbeta öar emellan, få till en ö-pakt motsvarande den rurala pakten och den urbana pakten, island mainstreaming, arbeta med lobby även mot nationella regeringar, insularitetskostnader. De strategiska frågor som talarna omnämnde var: transporter, blå ekonomi, klimatet, energiomställning och uppgradera havets status internationellt.

Josiane CUTAJAR, MEP, betonade vikten av att fortsätta arbeta med det vi redan gör, island mainstreaming, och samarbeta ännu mer. ”Brain drain och skills drain är den långsiktigt stora utmaningen.”

Francois ALFONSI, MEP, menade att det finns skillnader mellan öar men aldrig likheter med fastlandet avseende konkurrenskraft, mobilitet, boendet, kompetensförsörjning.

Lobbying är helt avgörande men det räcker inte. Regionrepresentanter för öar måste få stöd från sina nationella regeringar.

Manolis KOUTOULAKIS, Ministeriet för maritima frågor med särskilt ansvar för öars utveckling, berättade att Grekland talar med 4 olika generaldirektorat om insularitet. Transporttillgänglighet är den fråga som är absolut viktigast att arbeta med, då den fungerar som en bräcka.

Marie-Antionette MAUPERTUIS, Korsika, utgick från hur vi idag behöver närma oss medborgaren utifrån det europeiska uppdraget med två principiella vägar: institutionella och ekonomiska. Institutionella handlar om att art 174 och 349 blir implementerade.

En ö-agenda är helt avgörande för att hantera utmaningar med transporter och tillgänglighet till den inre marknaden. Om vi koncentrerar oss på nödvändigheten av artiklarna och island proofing och arbetar med det så är det redan gott. Man kan inte hålla mer 3-4 ämnen igång.

Filip REINHAG, Gotland, kunde som enda representant från norra Europa konstatera att allt som sagts gäller även för Gotland, men lade till den geopolitiska situationen med Gotlands närhet till Ryssland. REINHAG underströk att Europas öar är närmare än någonsin att nå framgång, så det gäller hålla i och fortsätta då ingen annan kommer göra det år ö-regionerna. Ett viktigt led i det arbetet är att ge alla andra parter tillgång till en god analys av insularietet och dela våra erfarenheter. Det senare är något som bara ö-regioner kan göra.

Nästa års Island Commission GA kommer äga rum på Azorerna.

Baltic Sea Commission

Tomas MÖRTSELL, ordförande i CPMR Baltic Sea Commission, välkomnade alla och särskilt de två kandidaterna för ordförandeposten för CPMR: **Loïg CHESNAIS-GIRARD**, Bretagne, och **ARNOUTAKIS**, Kreta, som representerades av **George ALEXAKIS**.

Loïg Chesnais-Girard presenterade sig och de frågor han önskar driva. Geografiska kommissioner är ryggraden i CPMR. Han vill fortsätta arbetet i Cees Loggens anda med transparens och öppenhet och aktiva debatter bland medlemmarna. Medlemskapskartan visar att CPMR behöver attrahera fler medlemmar och fler externa partnerskap. CPMR är starkt när det förmedlar olika röster om maritima frågor och använda vår expertis i vårt nätverk. Viktigt att det äger rum möten fysiskt, men organisationen kan även använda många fler digitala möten när vi behöver fatta snabba beslut.

George ALEXAKIS presenterade kandidaturen från Kreta. CPMR är en stark organisation. Det vi vill åstadkomma är att föra frågor om energi, tillgänglighet och omställning för samtliga markoregionala delar framåt och samarbetet mellan olika regioner. Det är vår dröm. Kreta är inställd och besjälad av att arbeta med de frågorna. Utmaningarna delar vi och vi kommer att arbeta med alla delar av vårt geografiska område.

Kandidaterna möttes av varma applåder.

Övriga frågor på mötet handlade om: förslaget till manifest, att processen med framtagande av manifestet nu är mer politiskt; formerandet av CPMR:s ståndpunkter kring den framtida sammanhållningspolitiken. Därutöver

informerade olika deltagare om arbetet som pågår i arbetsgrupper, däribland arbetsgruppen om Scandria Alliansen, besöksnäring och transporter.

Lucille Ehrhardt, sekreteraren i CPMR BSC, berättade att nästa års Östersjökonferens kommer äga rum på Gotland och att CPMR kommer arrangera ett evenemang om arktiska frågor i Östersjöstrategin vid det tillfället.

Kommande möten:

Revidering av Östersjöstrategins handlingsplan: CPMR BSC behöver vi tillsätta en arbetsgrupp som kan ta fram förslag.

Kommissionen kommer öppna för synpunkter på Future of Interreg: BSC bör ta fram ett positionspapper.

22-23 maj 2024 blir det årsmöte i Kotka, Finland.

Thomas MÖRTSELL avslutade mötet med att tacka alla närvarande. Han påminde om att BSC kommissionen är mycket aktiv och proaktiv. Att det är viktigt att få in fler regioner runt Östersjön. Då blir rösten starkare i förhållande till nationalstaterna och även i CPMR som organisation. Han tackade sekretariatet för fantastiska insatser och det möttes av en applåd.

Efter lunch satte plenumsessionerna igång.

Först ut var den tidigare EU-kommissionens ordförande José Manuel Baroso som hyllade EU-samarbetet och lyfte fram CPMR:s aktiva roll i utvecklingen av EU-samarbetet.

Gunn Marit HELGESEN, tillförordnad ordförande i CPMR, tog i sitt anförande upp att det 50 år långa arbetet har medfört en position i EU för CPMR som är stark och har inflytande: ”så fort det finns ett samtal om maritim utveckling, så har CPMR en plats vid bordet. Det ska vi vara stolta över”.

Session om Förändring och osäkerhet kring den framtida budgeten

Jan OLBRYCHT, MEP, inledde med att konstatera mål och medel och vad en budget kan åstadkomma. ”If you think there is a will to strengthen the regions, you are wrong”

Martin WEBER arbetar med kontroll av EU-medel. Enligt honom är kontrollerna omfattande och arbetskrävande men inte tillräckligt smidiga. smorda. Det som inte är bra är kommunikationen med de stödberättigade. De flesta felen som uppdagas är inte avsiktliga utan beror på misstag som begåtts utan avsikt. WEBER menade att problemet mer handlar om att när det uppdagas avsiktligt fusk, då händer det sällan något. Det fördärvar tilltron till EUs användning av medlen.

Bettina MARTIN, MecklenburgVorpommern drog en lans för sammanhållningspolitiken och sa att ”Utan sammanhållningspolitikerna så skulle Mecklenburg Vorpommern inte ha utvecklats till den nivå där vi är idag är” och ”EU blir synligt i min region just genom sammanhållningspolitiken”. Därför varnade MARTIN för att ta medel från sammanhållningspolitiken ifall budget på EU-nivå inte räcker till allt som medlemsländerna önskar göra. MARTIN menade även att felet har ökat markant sedan RRF kom till.

Därefter var det **Political Bureau**.

Den viktigaste punkten var val av ny ordförande. Omröstningen utföll 17-10 till fördel för **Loïg CHESNAIS-GIRARD**, från Bretagne.

Fredag den 17 november

Loïg CHESNAIS-GIRARD inledde med att hälsa alla tidigare ordföranden välkomna på scenen och drog sedan upp vikten av att utgå från våra traditioner och identiteter och olikheter, blicka framåt tillsammans och mobilisera våra krafter för att ta tillvara de värden som det europeiska samarbetet står för och hålla samman för ett Europa för medborgarna.

Han betonade vikten av att öka utbytena bland annat genom att organisera fler korta möten inom precisa frågor som rör våra regioner.

De geografiska kommissionerna ska ha en framträdande roll och plats i CPMR. Att det är där som ståndpunkterna utformas som sedan PB kan anta.

Jean-Yves Le DRIAN påminde om att CRPM grundades som en motkraft för perifera och maritima regioner i en tid när koncentrationen i Europa pågick som hastigast, då man talade om den Blå bananens ekonomiska motoreffekt. Le Drian är själv från Bretagne. Han önskade den nyvalda ordförande lycka till och skämtade om att :

”Det står inte i stadgarna att var 10:e år ska det vara en ordförande från Bretagne”

Eleni Marianou visade ett bildspel över de 50 åren, med mestadels herrar i kostym fram till millennieskiftet. Marianou visade även bilder över sådant som CPMR lyckats med de senaste åren. Marianou kopplade framgångarna till analysen, samarbetet och kunskapen om påverkansarbete.

Patrizio BIANCHI, ledde reflektionsstunden om regioner och ”why territory matters”. Vad vi lärt oss och när vi blickar framåt.

I Europa har vi högst intolerans mot ojämlikhet. Det är ett europeiskt värde.

Annika ANNERBY JANSSON, Skåne, framförde att det är visioner och idéer som är krafter som förändrar världen. Tillskapandet av det europeiska samarbetet är en tydlig manifestation av just vision och idé om fred i Europa, en mer kreativ nivå för samarbete. Annika uppehöll sig sedan mest

kring demografi och migration. Vi stoppar idag folk från att migrera till Europa. Men kom ihåg att ingen gång i människans historia har någon lyckats stoppa migration som drivs av att människor söker sig en bättre framtid. Det här behöver vi ta in och arbeta betydligt bättre med integrationen. Integrationen är den mest viktiga komponenten och det är något som regioner och lokal nivå har ansvar för. Här har CPMR haft en stark röst vis-a-vis kommissionen för att få stöd att utforma verktyg för att arbeta med integration.

Session Manifesto to the EU institutions

Förslaget från Political Bureau antogs enhälligt.

Session Maritime affairs and fisheries

Jori TALVIKKI, Sydvästra Finland, betonade blå ekonomi och innovation och smart specialisering för att ta sig an omställning.

Kestulis SAUDAUKAS, DG MARE:s representant, nämnde sådant som kommissionen stöder, bland annat den blå plattformen och utlysningar. Maritim planning behöver fokusera på den regionala delen med flernivåsamverkan.

Manoulis Koutoulakis, Ministeriet för Maritima frågor, Grekland, omnämnde kustturismen, ekosystem, maritima transporter. Grekland har gått från policy-silon till en sammanhållande och holistisk strategi för maritim utveckling. Data, terminologi, val av ord för sammanhållningspolitiken är viktiga. Vi behöver vara offensiva kring Havsstrategin. Grekland har satt igång investeringar för små och medelstora hamnar med grön omställning med delfinansiering från DG Reform.

Jean-Pierre CHABRIAT, argumenterade för att Indiska oceanen ska omfattas av Strategin för maritim utveckling.

Från golvet anförde deltagarna bland annat behov av att initiera utfasning av bottentrålning till 2030, att kommissionen tar bättre tillvara Indiska Oceanen där de europeiska territorier finns, att fisket i Medelhavet behöver ställa om och mer medel som måste regionaliseras till förmån för ett hållbart fiske som även omfattar sociala aspekter, om det finns och om det kommer att finnas resurser i havet att fiska, om det kommer att finnas fiskezoner framgent när allt fler intressen till havs leder till målkonflikter, finansiella stöd för att ställa om fiskeflottan, att arbeta med havsplanering under de nya geopolitiska förutsättningarna med sprängningar, att understödja småskaligt kustnära fiske.

Session Cohesion Policy

Elisa FERREIRA, kommissionär, inledde med att säga att Territory Matters. "EU must have a Peoples' based centred agenda"

CPMR och kommissionen har två fundamentala övertygelser gemensamma:

- 1) Det är tack vare CPMR som territoriell sammanhållning är en del av sammanhållningspolitiken.
- 2) Sammanhållningspolitiken fungerar. SHP har även svarat upp mot ett antal kriser.

Digital och grön omställning, demografin med åldrande befolkning, kunskaper och kompetenser.

Det är en vänlig policy där alla regioner kan få del av den.

Kommissionären var mycket tydlig med att bjuda in CPMR till dialog om framtidens SHP.

Hur försvara SHP?

“We must reach out to a wider audience – we often speak only among ourselves. And promote horizontal impacts because Cohesion Policy cannot do it alone. “

Budskapet var tydligt: Det är en kritisk vändpunkt för SHP nu, vi måste synliggöra SHP och dess leveranser.

Josiane CUTAJAR, MEP, vice ordförande för SEARICA, lyfte fram idén med en Ö-pakt och ö-säkring/mainstreaming i alla form av EU-policier. Det är endast med god tillgänglighet för alla som det blir sammanhållning.

Medlemmarna tog i sina inlägg upp att: använda SHP till att ställa om och göra investeringar, föra en mer djärv debatt om SHP för att bibehålla dess angelägenhet, förenklingar.

Elisa **FERREIRA** återkopplade med att instämma i bottom-up, platsbaserad utveckling. Sammanhållningsrapporten har tagits fram för landsbygdsregioner och andra regioner som har stora hinder att ta sig ur sin situation där medborgare inte ser att de har en roll på arbetsmarknaden i en globaliserad värld. Hon uppmanade medlemsländerna att bidra till förenkling, kommissionen har redan gjort många förenklingar. Olika territorier med olika karakteristik blir svårt att utveckla specifika verktyg för.

Session om Migration och stöd till Ukraina

Stéphane SORIANO GÓMEZ, ordförande i arbetsgruppen för migration, inledde med att berätta om hur Valencia arbetar med att ta emot flyktingar från Ukraina. Pakten för migration och asyl fortskrider väl i EU.

Mottagandet och integrationen är de områden där regionerna agerar. Det behövs mer effektiva finansiella lösningar för att bygga ett samarbete i EU med asylrätten och människovärde som grund.

Brendan O'HARA, member of UK Parliament, skojade om att flera i salen kanske skulle behöva översättning till engelska (från hans skotska accent). Den skotska strategin för ukrainska flyktingar går ut på engelskalektioner, få anlända ut ur tillfälliga till permanenta boenden, aktivt stöd att finna ett jobb.

Anabel MARIE, Municipal councillor responsible for Europe, Rennes. Hon berättade om Dignité en Europe, ett initiativ från Rennes, som staden Rennes har valt att stödja. Det var högstadieelever i Rennes som berördes av att möta flyktingar. De tog ett initiativ och nu har det lett fram till att mer än 1 miljon européer har skrivit under uppropet om ett värdigt flyktingmottagande. 2 saker som ingår: översyn av rätten att överklaga, ett ramverk som innehåller grundläggande åtagande för samtliga medlemsländer i EU.

Medlemmarna framförde erfarenheter av sina egna flyktingmottagande av ukrainska flyktingar som överensstämmer med de erfarenheter som Skottland har. Murcia och Kalabrien efterlyste även något slags utbyte av erfarenheter inom CPMR.

Loïg CHESNAIS-GIRARD sammanfattade debatten med att det behövs en öppenhet för att lära av varandra och göra mottagandet värdigt och effektivt, samtidigt som det handlar om att hantera och värdigt bemöta oro från medborgare kring migrationen.

Session Financial rapport och nya medlemmar

Rapporterna godkändes enhälligt.

4 nya medlemmar presenterade sig:

Haut de France (F), Lapland (SF), Québec (C), Västernorrland.

CPMR PB äger rum den 20-21 mars 2024 i Patras, Grekland.

Kl 18:49 avslutade ordförande mötet.

Reserapport

<p><i>Deltagare (namn, befattning, avdelning, förvaltning)</i></p> <p>Inger Harlevi, vice ordförande Hansan, ordförande regionfullmäktige Andreas Unger, regionråd RSF Lena Kolmodin, projektledare RU, RSF Mats Leissner projektledare Hansedagarna 2025, RU RSF Stefan Johansson, projektledare HanseArtWork 2025, Gotlands museum</p>
<p><i>Möte, datum, plats, eventuell länk</i></p> <p>Höstkommission, 24- 26 november 2023, Gdansk</p>
<p><i>Nätverk/sammanhang</i></p> <p>Hansans höstkommission består främst av kommissionsmöte och presentationer från kommande värdstäder av Hansedagar.</p> <p>https://hanse.org/en</p>
<p><i>Finansiering (t.ex. EU projekt, extern finansiering, stöd internationella strategin)</i></p> <p>Ej aktuellt</p>
<p>Beskrivning</p> <p>Inledande programpunkt under fredagen var gemensam middag. Vid sidan av tillresta delegater från Hansestäder deltog projektkontoret för Hansedagarna i Gdansk samt officiella representanter från staden.</p> <p>Huvudsakligt syfte med Höstkommissionen är att kommande värdstad rapporterar innehåll och status för planeringen av arrangemanget och visar hur programpunkterna kommer att fördelas över staden. Lördagen innehöll en kombinerad stadsvandring med besök vid platser och lokaler som kommer att användas för olika programpunkter under Hansedagarna 2024.</p> <p>Även värdstad för senast genomförda Hansedag gör en rapportering under Höstkommissionen.</p> <p>Arrangör av Hansedagarna 2023 var Torun, Polen.</p> <p>Korta fakta om arrangemanget i Torun 2023:</p> <ul style="list-style-type: none">
73 städer från 10 länder
900 registrerade deltagare
250 deltagare i Economic Forum
51 hansestäder på marknaden
4 scener för kulturgrupper
82 ungdomsdelegater
12 utvalda konstnärer till HANSEartWORKS

Deltagarnas utvärdering lyfter fram närheten mellan platserna för de olika programpunkterna och kommunikationsinsatser under eventet som mycket positiva.

Negativa aspekter var bristande resealternativ till Torun och även tillgängligheten in i staden.

Därefter redogjorde Gdansk för övergripande tema 2024, organisation, fysisk planering av möteslokaler, scener, marknad m.m. Som arrangerande stad måste man vara medveten om att flera delar av en Hansedag skall förankras och godkännas av Hansebüro i Lübeck. Syftet med Höstkommissionen är att i ett tidigt skede visa för övriga medlemmar på, och få godkännande av, innehåll och planering. Projektgruppen från Gdansk visade på ett gediget planeringsarbete med intressanta tillägg av nya programpunkter. Övergripande temat för 2024 är; ”The change begins here” med tillägg av :

Emphasising continuity

Adapting to modernity

Educating and innovating

Engaging communities

Creating a better and more sustainable tomorrow

Höstkommissionen innehöll även redovisningar rörande Cultural routes och Ungdomshansan samt från arbetsgrupperna; Arkiv, HANSEartWORKS, Hanse Guild m.fl.

Reflektion

Gdansk är idag en stad som genomgått omfattande renoveringar efter Andra världskrigets angrepp. För nutida besökare blir två viktiga epoker i områdets historia mycket tydliga; dels stadsbilden i den gamla delen av staden som vittnar om ett välstånd 1500- och 1600-talen, dels genom den hamnkran som är en symbol för Gdansk och som finns avbildad runt om i staden. Under senmedeltiden var Gdansk en blomstrande hamnstad tack vare Polens spannmålsexport skeppades från staden. Ett mycket intressant besöksmål är European Solidarity Center och utställningen om fackföreningsrörelsen Solidaritets protest mot svåra arbetsförhållanden och mot det kommunistiska styret.

Medverkan i årets Höstkommission gav en tydligare bild av det omfattande arrangemang Visby har att planera för till Hansedagarna 2025. Det är även ett viktigt tillfälle att stärka Visbys relationer med delegater, medarbetare på Hansebüro och inte minst med de projektkontor som nyligen genomfört eller står i begrepp att genomföra en Hansedag.

Värdstaden Gdansk visade på generöst värdskap och ett väl genomtänkt program och innehåll.

Bild. Gamla stan i Gdansk

Bild. från European Solidarity Center med varvsarbetarnas numrerade hjälmar i taket.

Inkomna inbjudningar till internationella konferenser och möten i Sverige och utomlands

9:e Europeiska Kongressen för Lokala Myndigheter, 6-7 mars 2024, Mikolajki, Polen

En inbjudan som inkommit till RSO att delta i ett panelsamtal om "How Do Municipalities Put Into Practice Their Obligation to Help Those Most in Need?" Forumets tematiska inriktning är av intresse för Region Gotland. Forumets huvudsakliga målgrupp är nationell nivåns företrädare, och företrädare för EU-kommissionen eller andra internationella organisationer. Region Gotland prioriterar främst närvaro och deltagande i de internationella nätverk vi är medlem i.

Region Gotland prioriterar inte att delta

CPMR Political Bureau, 21-22 mars 2024, Patras, Grekland

CPMR är ett prioriterat internationellt nätverk i enlighet med Region Gotlands internationella strategi. CPMR Political Bureau utgör styrelsen i CPMR. Filip Reinhag är vald av den svenska CPMR-gruppen som vice svensk ledamot i CPMR Political Bureau.

Vid representation i CPMR Political Bureau bistår tjänsteperson den förtroendevalda representanten.

Region Gotland prioriterar att delta

CPMR Baltic Sea Commission årsmöte den 22-23 maj 2024, Kotka, Finland

CPMR är ett prioriterat internationellt nätverk i enlighet med Region Gotlands internationella strategi. Det motiverar ett politiskt deltagande och deltagande av tjänsteperson.

Region Gotland prioriterar att delta

Inbjudning som hanterades med kort varsel

26th General Meeting of members in good standing of the OWHC, digitalt möte kl 14-15 den 12 december, 2023

Ordinarie och ersättare hade andra åtagande som behövde gå före.

Region Gotland prioriterade inte att delta

Övriga inbjudningar

UBC Funding Day Ukraine, den 14 december 2023, digital

Tjänsteperson på RSF deltog.

**Save the date: UBC Planning Cities Commission, seminarium, Gdansk
16 september 2024**

**Save the date: 24-27 September 2024 OWHC World Congress, Cordoba,
Spanien**

**Save the date: CPMR General Assembly den 2-4 oktober 2024, Gozo,
Malta**

Övriga händelser och beslut i de prioriterade internationella nätverken

Värdskap under Forum för EU:s strategi för Östersjöregionen den 29 oktober 2024

Länsstyrelsen i Gotlands län har fått ett regeringsuppdrag att arrangera Forum för EU:s strategi för Östersjöregionen (EUSBSR) den 29-31 oktober 2024. Region Gotland har fått en förfrågan från Länsstyrelsen om att vara värd för en mottagning torsdagen den 29 oktober kl 17 med en politisk talare. Politisk talare vid dylika tillfällen är i första hand regionfullmäktiges ordförande, om inte politiken kommer överens om annan talare. Det är under torsdagen som flest ministrar från deltagande länder är på plats i Visby. Åtagandet medför en kostnad som belastar Region Gotlands politiska representationskonto.

Därutöver undrar Länsstyrelsen i Gotlands län om Region Gotland kan medverka med en monter i utställningshallen och vara med i planeringen av de delar i programmet som handlar om Ukraina, med Gammalsvenskby som exempel. Även om tema ännu inte är bestämt för Forumet, så har regeringen betonat i sitt uppdrag att det ska finnas en koppling till Ukraina och stödet till Ukraina i programmet. Åtagandet med en monter och programinnehållet om Ukraina medför en prioritering av arbetstid inom regionstyrelseförvaltningen.

EU-ministern deltog vid Östersjönätverkets arbetsmöte, den 4-6 juni 2023, Visby, Sverige, som Region Gotland samarrangerade med Statsrådsberedningen, Svenska Institutet och Föreningen Norden. Att Länsstyrelsen i Gotlands län har fått i uppdrag att arrangera Forum för EU:s strategi för Östersjöregionen understryker Gotland som en naturlig plats att samlas för att diskutera samarbete runt Östersjön. Sammantaget är evenemanget ett tillfälle att ta tillvara för Region Gotland, vilket motiverar ett värdskap för en mottagning och att bidra till programinnehållet och med en monter.

Lägesrapport projektsamarbete med Grekland och Kroatien och OECD om öars utveckling

Syftet med projektet är att stödja Kroatien, Grekland och Sverige att utforma, utveckla och implementera reformer. Det ska ske genom leveranser i projektet som bidrar till att förbättra de tre ländernas flernivåstyre att utforma och arbeta med effektiva strategier för att utveckla öarnas ekonomi, inklusive att främja den gröna och digitala omställningen, och förbättra medborgarnas välbefinnande. Projektet finansieras av EU-kommissionens generaldirektorat Reform. OECD utför

Projektet startade officiellt den 11 september 2023 och ska pågå under 24 månader.

Region Gotland deltog tillsammans med Öckerö kommun och Infrastruktur- och landsbygdsdepartementet i OECD INITIATIVE ON ISLAND ECONOMIES – SECOND POLICY DIALOGUE OECD den 20 september 2023.

Projektet hade en digital kick-off kl 12-15 den 2 oktober 2023 där Meit Fohlin representerade Region Gotland.

Det första styrgruppsmötet för det svenska arbetet ägde rum digitalt den 31 oktober 2023. Styrgruppen består av kommundirektör Öckerö kommun, regiondirektör Region Gotland (delegerat till regional utvecklingsdirektör, tillika sammankallande), ämnesråd Mattias Moberg infrastruktur- och landsbygdsdepartementet.

Den 29-30 november 2023 ägde det första av 3 studiebesöksmöten rum i Aten, Grekland. Vid mötet deltog projektmedarbetare från Grekland, Kroatien och Sverige. Från Sverige deltog Cecilia Lindblom, Öckerö kommun, Erik Bäckström och Roland Engkvist från Region Gotland. Vid mötet deltog även DG REFORM och OECD, därtill medverkade även lokala representanter från Grekland som arbetar med ö-strategier eller som forskar om öars utveckling. Den 29 november diskuterade parterna projektets leveranser. Den 30 november var det fokus på Greklands flernivåsamverkan, strategier och samarbetsprojekt.

Rapport oktober 2023 Gammalsvenskby skriven av Sofia Hoas

”Läget i Gammalsvenskby är det värsta sedan Rysslands invasion började. Byn ligger i frontzonen och terrorbombas av ryska armén. 80-90% av byn är mer eller mindre ödelagd. Skola, vårdcentral, äldreboendet, butikerna, apotek, båda kulturhusen och dagiset. Det finns inga militära mål i byn. Det är ungefär 200 personer som bor kvar i byn. Det är äldre som inte vill eller kan flytta på sig.

Igår dödades två civila i Byn. Först dödades en man och en skadades i byn av en rysk drönare. Ryska armén terrorbombar civila bilar och människor. Det är livsfarligt att röra sig i byn. Det finns inga militära mål där.

Och på kvällen dödades en kvinna i en trafikolycka. Hon var på väg för att besöka sin skadade man på sjukhuset. Bilen körde utan belysning för att undvika att bombas.

Våra tankar går till de anhöriga och alla bybor som ständigt utsätts för denna ryska terror.

Sedan i april har snart 90 ryska tunga flygbomber, med 500-1500 kg sprängkraft landat i byn. Och drönarattackerna ökar. Drönare som söker upp sina mål, civila bilar och personer. Den senaste vecka har varit bedrövlig.

Byborna tar skydd i sina jordkällare. Ibland får de grävas fram av grannar på morgonen, då hus har rasat över dem. Som tur är har du installerat kaminer från vår nödhjälp, så de kan hålla värmen och laga mat.

Människor är mycket trötta och rädda. Flera har fått hjärnskakningar på grund av briserade bomber i deras närhet.

de senaste dagarna har Ryssland börjat bomba byarna norr om byn också.

Tidigare har det mest varit från Gammalsvenskby ner mot Cherson.

Beryslav som är byns kommunstad har bombats mycket hårt och sjukhuset är nu totalförstört och verksamheten har fått flytta till säkrare platser. Många har tagit sin tillflykt i grannbyar. De sista barnen evakuerades i slutet av oktober.

Vi fortsätter nödhjälpen. Men hjälparbetet är mycket svårt på grund av rådande läge. Våra chaufförer kör ner snabbt i skydd av mörkret och lastar av. Drönarattackerna riktar in sig på civila bilar, främst minibussar som evakuerar människor och lastbilar som kommer med humanitär hjälp. Vi kan inte längre köra med långtradare. Vägar och broar är lagande, men nu bombas de istället och släpps inte ner i området. Därför kör Viktor med en mindre lastbil, 7 ton i taget från brikettfabriken 15 mil norr om byn. Han har hittills kört ner ca 115 ton briketter och kommer köra ner lika mycket till. Just briketter är prioriterat, då byborna inte har pengar till inköp och de är livsnödvändigt att kunna laga mat och hålla värmen.

I samarbete med Jocce Jensen, Linn Eriksen kördes en hjälpsändning till vårt team i en grannby, fylld med yllefiltar, varma ytterrockar, elverk, sjukvårdsutrustning, näringsdryck m.m. Sven Bjerlestam har varit nere med en res i höst med byggplast, varma kläder medicin och kontanter.

Vi planerar 3 resor från Sverige i november med medicin, reparations- och sjukvårdsmaterial och varma kläder. En med Sven Bjerlestam och Benny Jakobsson. En i samarbete med Jocce Jensen med fältkök, brandutrustning, varma kläder och en i samarbete med Direct Ukraina, som riktar in sig på mediciner och sjukvårdsutrustning till Beryslav sjukhus.

Måtte detta helvete ta slut någon gång.”

Rapport oktober 2023 Gammalsvenskby skriven av Sofia Hoas

”Här kommer en återigen dyster rapport från Gammalsvenskby. Vi måste håll i och hålla ut och fortsätta byborna i dessa svåra tider!

Det har varit en tung månad i Gammalsvenskby.

Ryska armén fortsätter sina terrorbombningar med, artilleribeskjutning, stridsvagseld, tunga flygbombningar och drönarattacker. Sedan april har byn utsatts för mer än 100 glidbomber med 500 eller 1500 kilos sprängkraft. Den 21 november berättar byborna att det var den värsta dagen med bombningar hittills. De kunde inte lämna sina jordkällare alls. Fler familjer fruktade för sina liv och evakuerades efter den dagen. Det är nu bara 232 personer kvar i byn. Så det minskar stadigt. Vi skulle helst se att ingen var kvar. De som håller ut är de som inte kan eller vill lämna. Många på grund av fattigdom eller sjukdom. Det finns ingen el sedan drygt ett år. Den 11 november var det ett år sedan byn blev befriad från den ryska ockupationen. Ett viktigt datum. De är hellre terrorbombade än under Rysslands ok.

Vädret i november har varit kallt och det kom snö i mitten av månaden. Den 28/11 slogs Kommunhuset i Gammalsvenskby i småspillror av en rysk glidbomb. Svenskbymuseet bredvid skadades av tryckvågen. Dagen efter

attackerades Chersons oblast med över 100 glidbomber. Så byn är inte extra utsatt för att den är svensk.

Också den Svenska/ ukrainskortodoxa kyrkan, som ligger snett mitt emot skadades rejält. Kyrkan förstördes under sovjettiden och byggdes upp 1991. Vi ska se till att den kommer att byggas upp igen. Vi har haft dialog med Ivan Kvitka, den ukrainskortodoxa prästen som vädjar om hjälp och önskar att Sverige-Ukraina återigen kan hjälpas åt att renovera och bygga upp kyrkan tillsammans. Hans farfar Olexander och svenska kyrkan gjorde det 1991. Vi kommer att kontakta våra kontakter om detta. Om någon har idéer och tips mottages de gärna.

Hjälparbetet på plats i byn är mycket farligt. Våra hjälparbetare är hjältar. Två av våra transportfordon har bombats den senaste tiden. Men mirakulöst har ingen skadats.

Igår hade Viktor kört ner de sista beslutade värmebriketterna. Sammanlagd 200 ton. Viktor har fått köra med 7 ton i taget, då inga stora bilar kan röra sig i området utan att bli attackerade av kamikazedrönare. Så det har blivit många vändor. Han kör snabbt in och lastar av. Oftast nattetid. Vi har levererat 1 ton till de mer utsatta, annars 500 kg till alla hushåll. Vi hjälper både byn och de bybor som tagit sin tillflykt i grannbyar, utom artillerield. Vi får listor på vilka familjer som har fått och hur mycket. Briketterna gör stor skillnad då byborna kan hålla värmen och laga mat. Byborna är så tacksamma. Vi tar beslut nästa vecka om vi kan fortsätta med leveranser, efter möte med teamet i Kryvyv Rih. Vi har kört ner 2 egna vänd med Sven Bjerlestam och Benny Jakobsson under november. I det första vändet var det en bil o släp fullastad med byggplast, hygienprodukter och varma kläder.

I förra veckan lämnade de över en last med äldrevårdsutrustning och varma kläder mm. Mycket av utrustning var skänkta av äldreboendet Hattstugan I Näir. Rullstolar, inomhustoaletter, madrasser mm Vi fick också en drönare skänkt av en gotlänning som körde vi till en brigad med kopplingar till byn som utbildar drönarpiloter i Cherson. De körde nu med en av föreningen nyinköpt transportbil, som kommer att användas som transportbil mellan Sverige-byn, vilket behövs för försäkringar etc. När byn kommit ur frontzonen är tanken att bilen skänks till byn.

Sven har också sett till att samla alla volontärer och vänner på plats och bjuda dem på middag, som en liten uppmuntran. Mycket uppskattat.

De behöver fler transportbilar, så vi har samlat in extra pengar 40 000 kr för att köpa in en minibuss, troligen i samarbete med Smeder utan gränser. Det är i nuläget ingen idé att köpa för dyra bilar, då det inte är frågan om, utan när de blir beskjutna.

Vi har också under november gjort 2 resor i samarbete med andra. Först Jocce Jensen, som körde ner fältkök, civilfärgade armérockar, drönare, sjukvårdsutrustning mm. Vi stöttade med dieselkostnader. Jocce gjorde nu sin 3:e resa till byn. Och har en till planerad.

Även Magnus Lundh Direct Ukraine har kört ner med kaminer, mediciner, sjukvårdsutrustning mm. Ett samarbete som fungerar mycket bra.

Sweden Rescuers var nere med en brandbil. Vi har också knutit kontakt med dem för att hitta ett närmare samarbete framöver. De levererar främst fordon som ambulanser, brandbilar, sopbilar etc.

Insamling rullar på och till skillnad från andra NGOs fortsätter pengarna komma in. Vi syns inte lika mycket i pressen, men ändå lite då och då. I november har jag varit på P4 Gotland 2 ggr, Östnytt en gång, Omni och SvD. Expressen är på väg ner till området på plats om möjligt.

Vi är ute 3-4 dagar i veckan och pratar om byn i olika sammanhang.

I februari blir det en utställning på armémuseum, där Svenskbyborna kommer att få en del utrymme. Vi kommer att låna ut 2 föremål. Ett krucifix skänkt till byborna av Potemkin 1887 samt den porslinsplakett av drottning Silvia som hittade i flodkanten, kastad av ryska armén efter deras plundringar av byn under ockupationen 2022.”

Sofia

Sofia Hoas
Ordförande
Föreningen Svenskbyborna”

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-12-11

Bilaga 1 Besöksprogrammet

Bilaga 2 Presentation av besöket och reflektioner

Bilaga 3 Presentation Meit Fohlin UBC oktober 2023

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Stefan Persson
Regional utvecklingsdirektör